

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

GENEL KURUL
KARAR

PINAR GÜL BAŞVURUSU

Başvuru Numarası : 2022/75743
Karar Tarihi : 2/7/2026

Başkan : Kadir ÖZKAYA
Başkanvekili : Basri BAĞCI
Başkanvekili : İrfan FİDAN
Üyeler : Engin YILDIRIM

Recai AKYEL
Yusuf Şevki HAKYEMEZ
Yıldız SEFERİNOĞLU
Selahaddin MENTEŞ
Kenan YAŞAR
Muhterem İNCE
Yılmaz AKÇİL
Ömer ÇINAR
Metin KIRATLI
Şaban KAZDAL

Raportör : Ali KOZAN
Başvurucu : Pinar GÜL
Vekili : Av. Orhan KARAASLAN

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, sürekli işçi kadrosuna geçirilme talebinin reddedilmesi nedeniyle hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 18/7/2022 tarihinde yapılmıştır. Komisyon, başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar vermiştir.

3. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüşünü bildirmiştir. Başvurucu, Bakanlığın görüşüne karşı beyanda bulunmamıştır.

4. Birinci Bölüm, başvurunun Genel Kurul tarafından incelenmesine karar vermiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

5. Başvuru formları ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ve Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) aracılığıyla erişilen bilgi ve belgeler çerçevesinde ilgili olaylar şöyledir:

6. Başvurucu, güvenlik hizmeti veren özel bir şirket bünyesinde Diyarbakır Valiliği Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünde güvenlik görevlisi olarak çalışmıştır. İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü 30/11/2016 tarihli yazısıyla ekli listede yer alan özel güvenlik şirketlerinde çalışan özel güvenlik görevlilerinden merkez birimlerce yapılan inceleme ve araştırma sonucu Fetullahçı Terör Örgütü/Paralel Devlet Yapılanmasına (FETÖ/PDY) mensubiyeti, bu örgütle iltisak veya irtibatı tespit edilenlerin özel güvenlik kartının ve özel güvenlik çalışma izninin iptal edilmesini valiliklerden istemiştir. Başvurucunun özel güvenlik kartı ile özel güvenlik çalışma izni de Diyarbakır Valiliği İl Özel Güvenlik Komisyonu (Komisyon) tarafından 16/12/2016 tarihinde anılan terör örgütüne mensubiyeti, bu örgütle iltisak veya irtibatı tespit edildiği gerekçesiyle iptal edilmiştir. Ayrıca başvurunun iş sözleşmesi çalıştığı şirket tarafından Komisyonun anılan kararına dayanılarak 24/12/2016 tarihinde feshedilmiştir.

7. Öte yandan başvuru hakkında terör örgütüne üye olma suçundan başlatılan ceza soruşturmasında ise Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı 15/4/2019 tarihinde delil yetersizliğinden kovuşturma yapılmasına yer olmadığına dair karar vermiştir. Kararın gerekçesinde, terör örgütüyle irtibatlı şirkette çalıştığı ve Bank Asyada hesabı bulunduğundan bahisle başvuru hakkında soruşturma açılmışsa da anılan bankada başvurunun maaş hesabının bulunduğuunu, örgütün talimatı ile hesabına para yatırıldığına dair yeterli şüphenin oluşmadığını belirtmiştir. Bununla birlikte başvurunun terör örgütüyle irtibatı ve iltisak olduğuna dair dosya kapsamında başka bir delil de olmadığını vurgulamıştır. Bu karar sonrası özel güvenlik belgesi başvurucuya 17/2/2020 tarihinde iade edilmiştir.

8. Başvurucu, hakkında kovuşturma yapılmasına yer olmadığına dair karar verildiğini ve özel güvenlik belgesinin iade edildiğini belirterek sürekli işçi kadrosuna geçirilmesi talebiyle idareye başvurmuştur. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (İdare) Personel Genel Müdürlüğü 18/3/2020 tarihinde talebin reddine karar vermiştir. Kararda; Diyarbakır 4. İş Mahkemesi tarafından iş sözleşmesinin feshinin geçerli olduğuna karar verildiği ayrıca 24/12/2017 tarihli ve 30280 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan yürürlüğe giren 20/11/2017 tarihli ve 696 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin (696 sayılı KHK) 127. maddesiyle 30/6/1989 tarihli ve 20211 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 2802 Sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu, 2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 5434 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu ile Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması, Devlet Memurları ve Diğer Kamu Görevlilerine Memuriyet Tabanaylığı ve Kıdem Aylığı ile Ek Tazminat Ödenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'ye (375 sayılı KHK) eklenen geçici 23. maddeye göre "04/12/2017 tarihi itibarıyla çalıştırılmakta olanlardan belirtilen şartları taşıyan ve yapılacak sınav sonucunda başarılı olanların sürekli işçi kadrosuna geçirilmek için" başvurabileceğinin belirlendiği, başvurunun anılan şartı taşımadığı belirtilmiştir.

9. Başvurucu, bu idari işlemin iptali talebiyle dava açmış; dava dilekçesinde özel güvenlik kimlik kartı iptal edilmemiş ve hakkındaki ceza soruşturması geç sonlandırılmamış olsaydı kadroya geçiş için açılan sınava katılabileceğini ve kadroya geçebileceğini ancak kendi iradesi dışında gelişen olumsuzluklar nedeniyle sınava giremediğini vurgulamıştır. İdare savunmasında başvurunun işçi alacaklarının tahsili amacıyla açtığı davada iş mahkemesinin feshin geçerli nedene dayandığına karar verdiğini, ayrıca 375 sayılı KHK ile "04/12/2017 tarihi itibarıyla çalışıyor olmanın" kesin kural olarak belirlendiğini vurgulamıştır. Bununla birlikte anılan KHK ile sürekli işçi kadrosuna geçişin sınav sonucuna bağlı olduğunu, sınava girmemiş başvurunun doğrudan kadroya alınmasının da eşitlik ilkesine aykırılık oluşturacağını belirtmiştir.

10. Diyarbakır 2. İdare Mahkemesi (Mahkeme) 11/2/2021 tarihinde oyçokluğuyla davanın reddine karar vermiştir. Kararın gerekçesinde, İdarenin istihdam sağladığı alanda hizmetlerin sürekli ve düzenli bir biçimde yürütülmesini sağlayacak şekilde istihdam hakkında faydalanılabilemesi için ilgililer tarafından yapılacak başvurularda makul bir süre belirlemesinin idarenin istikrarı, belirliliği ve kamu hizmetinin sürekliliği ilkesinin bir gereği olduğu ifade edilmiştir. Başvurucuyla ilgili güvenlik kimlik kartı ve çalışma izninin iptaline ilişkin idari işlemin iptali talebiyle açılan davanın reddedildiği, İş Mahkemesi tarafından da iş sözleşmesinin feshinin geçerli nedene dayandığına karar verildiği ifade edilmiştir. Bu bağlamda ilgili mevzuatta yer alan "hizmet alım sözleşmeleri kapsamında yükleniciler tarafından 04/12/2017 tarihi itibarıyla çalıştırılmakta olanlar" şartının sağlanmadığı ve kovuşturma yapılmasına yer olmadığına dair kararının başvuruca yeni bir başvuru hakkı tanıyacağına ilişkin yasal bir düzenlemede bulunmadığı vurgulanarak idari işlemin hukuka uygun olduğu değerlendirilmesine yer verilmiştir. Karşıoy gerekçesinde ise başvurunun 4/12/2017 tarihi itibarıyla çalışmamasının kendi kusurundan kaynaklanmadığı, bu süreçte davacı hakkında başlatılan soruşturmanın uzun sürmesinden ve idarenin kusurundan kaynaklı olduğu anlaşıldığından dava konusu işlemin hukuka uygun olmadığı belirtilmiştir.

11. Başvurucunun istinaf kanun yoluna başvurusu, Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi Dördüncü İdari Dava Dairesi tarafından 23/5/2022 tarihinde reddedilmiştir.

12. Başvurucu, nihai kararı 28/6/2022 tarihinde öğrenmiştir.

13. Öte yandan başvurunun özel güvenlik kimlik kartının ve özel güvenlik çalışma izninin iptaline dair idari işlemin iptali talepli davasının Diyarbakır 2. İdare Mahkemesinin 27/9/2017 tarihli kararıyla reddedildiği, bu kararın istinaf incelemesinden geçerek 2/7/2018 tarihinde kesinleştiği görülmüştür. Kararın gerekçesinde; mevzuat aktararak güvenlik soruşturması olumsuz olan şahıslara çalışma izni verilir verilmemesine il özel güvenlik komisyonunun karar verebileceği hatırlatıldıktan sonra başvuru hakkında yapılan güvenlik soruşturmasının Bank Asyada "artıran hesap" adı altında hesabının olduğu tespitiyle olumsuz sonuçlandığı, İdarenin kanunen sahip olduğu takdir yetkisini özel güvenlik görevinin önem ve özelliğine uygun olarak kullandığı belirtilmiştir. İdarenin takdir yetkisini kamu yararı ve hizmet gerekleri dışında subjektif nedenlerle kullandığına dair herhangi bir bilgi ve belge bulunmadığı vurgulanarak idari işlemin hukuka uygun olduğu ifade edilmiştir. Anılan karar istinaf incelemesinden geçerek 2/7/2018 tarihinde kesinleşmiştir.

14. Ayrıca başvurunun güvenlik şirketine karşı açtığı işçilik alacaklarına dair davada Diyarbakır 4. İş Mahkemesi (İş Mahkemesi) 4/12/2019 tarihinde feshin geçerli nedene dayandığına hükmederek işçilik alacakları yönünden kısmen kabul kararı vermiştir. Bu karara karşı davalı şirketin yaptığı istinaf başvurusunun ise süreden reddedilmesiyle

anılan karar 13/7/2020 tarihinde kesinleşmiştir. Mahkeme kararında başvurunun davalı işyerinde özel güvenlik görevlisi olarak çalıştığı, Komisyonun kararı gerekçe gösterilerek davacının iş akdinin feshedildiği, özel güvenlik kimlik kartı olmadan başvurunun çalışmasının mümkün olmadığı, bu konuda yasal engel bulunduğu vurgulanarak feshin geçerli nedene dayandığı kabul edilmiştir.

IV. İLGİLİ HUKUK

15. 375 sayılı KHK'ya 696 sayılı KHK'nın 127. maddesiyle eklenen geçici 23. maddenin ilgili kısmı şöyledir:

"5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri (MİT Müsteşarlığı hariç) ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, bu Kanuna ekli (I) sayılı listede yer alan idarelerin merkez ve taşra teşkilatlarında; ödemeleri merkezi yönetim, sosyal güvenlik kurumu, fon, kefalet sandığı, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı, gençlik hizmetleri ve spor il müdürlüğü bütçelerinden veya döner sermaye bütçelerinden, anılan liste kapsamındaki diğer idareler için ise kendi bütçelerinden karşılanan 4734 sayılı Kanun ve diğer mevzuattaki hükümler uyarınca personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında yükleniciler tarafından 4/12/2017 tarihi itibarıyla çalıştırılmakta olanlar;

a) 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin (A) bendinin (1), (4), (5), (6), (7) ve (8) numaralı alt bentlerinde belirtilen şartları taşımak,

b) Herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik, yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazanmamış olmak,

c) Bu kapsamda çalıştırılmalarına ilişkin olarak açtıkları davalardan ve/veya icra takiplerinden feragat edeceğine dair yazılı beyanda bulunmak,

ç) En son çalıştığı idare ile daha önce kamu kurum ve kuruluşlarında alt işveren işçisi olarak çalıştığı iş sözleşmelerinden dolayı bu madde ile tanınan haklar karşılığında herhangi bir hak ve alacak talebinde bulunmayacağını ve bu haklarından feragat ettiğine dair yazılı bir sulh sözleşmesi yapmayı kabul ettiğini yazılı olarak beyan etmek, kaydıyla, bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on gün içinde idaresinin hizmet alım sözleşmesinin yapıldığı birimine, sürekli işçi kadrolarında istihdam edilmek üzere yazılı olarak başvurabilirler. Başvuruların şartları taşıyıp taşımadıklarının tespiti, bu tespiti itirazların karara bağlanması, şartları taşıyanların idarelerince belirlenen usul ve esaslara göre yapılacak yazılı ve/veya sözlü ya da uygulamalı sınava alınması, sınav sonuçlarına itirazların karara bağlanması ve sınavda başarılı olanların kadroya geçirilmesine ilişkin süreç bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren doksan gün içinde idarelerince sonuçlandırılır...

Birinci fıkrada yer alan 4/12/2017 tarihi itibarıyla çalışıyor olmak şartının tespitinde, Sosyal Güvenlik Kurumuna verilmiş olan sigortalı işe giriş bildirgeleri, işten ayrılış bildirgesi ve aylık prim ve hizmet belgeleri esas alınır. Ancak söz konusu tarihe ilişkin olarak anılan Kuruma yasal süresi dışında verilen belgelere dayanılarak bu madde hükmünden yararlanılamaz. 4/12/2017 tarihi itibarıyla çalıştırılmakta olduğu idarelerince tespit edilenlerden, hakkında bu tarihten sonra işten ayrılış bildirgesi verilenler bu madde hükümlerinden yararlanabilir.

Birinci fıkradaki personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında bulunmakla birlikte 4/12/2017 tarihinde doğum veya sağlık kurulu raporuyla

belgelendirilen sağlık sorunları nedenleriyle iş sözleşmeleri askıda olanlar veya anılan tarih itibarıyla askerde bulunanlar hakkında da bu madde hükümleri uygulanır. Birinci fıkrada belirtilen süreler, askerlik veya askı süresinin sona erdiği tarihten itibaren başlar. Sürekli işçi kadrolarına geçirilme süreci, birinci fıkrada kapsamında olmakla birlikte bu sürecin tamamında veya herhangi bir aşamasında askerde bulunanlar için askerlik süresinin sona erdiği tarihten itibaren başlar veya kaldığı yerden devam eder..."

V. İNCELEME VE GEREKÇE

16. Anayasa Mahkemesinin 2/7/2026 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünöldü:

A. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

17. Başvurucu; hakkındaki ceza soruşturmasında kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildiğini ancak bu soruşturmanın üç yıldan fazla sürmesi nedeniyle sürekli işçi kadrosuna geçiş sınavına iştirak edemediğini belirtmiştir. Hakkında ceza soruşturması açılması ve soruşturmanın makul sürede sonuçlandırılmamasında sorumluluğu bulunmadığını, İdarenin kusurlu olduğunu iddia etmiştir. Ayrıca güvenlik belgesi iptal edilmemiş ve kısa sürede soruşturma sonuçlandırılmış olsaydı idarenin açtığı sınava katılarak sürekli işçi kadrosuna geçebileceğini vurgulamıştır. Bu bağlamda makul sürede sonuçlandırılmayan soruşturma nedeniyle adil yargılanma hakkı ile çalışma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

18. Bakanlık görüşünde; yargı makamlarının iddia ve savunmaları dikkate alarak uyuşmazlığı çözüme kavuşturmak amacıyla gerekli tüm araştırmayı yaptığı, elde ettiği bilgi ve belgeler ışığında yürürlükteki mevzuatı değerlendirdiği ve verdiği kararı makul bir şekilde gerekçelendirdiği belirtilmiştir. Ayrıca başvurunun temel hak ve hürriyetlerinin ihlal edilip edilmediği konusunda yapılacak incelemede Anayasa ve ilgili mevzuat hükümleri ile somut olayın kendine özgü koşullarının dikkate alınması gerektiği ifade edilmiştir. Başvurucu, Bakanlık görüşüne karşı beyanda bulunmamıştır.

B. Değerlendirme

19. Anayasa Mahkemesi, olayların başvuru tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder. Şikâyetlerin özünün sürekli işçi kadrosuna geçişimin kendi kusurundan kaynaklanmayan bir nedene dayanılarak reddedilmesine yönelik olduğu anlaşıldığından başvuru hakkaniyete uygun yargılanma hakkı kapsamında incelenmiştir.

1. Uygulanabilirlik yönünden

20. Anayasa'nın 36. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir."

21. Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı suç isnadına bağlı yargılamaların yanında bir kimsenin *medeni hak ve yükümlölüklerinin* karara bağlanmasıyla ilgili yargılamalarda da uygulanır. Anayasa'nın 36. maddesinin (birinci)

numaralı fıkrasının *medeni* meselelerde uygulanabilmesi için ortada hukuk düzeni tarafından kişiye tanınmış veya en azından savunulabilir temeli olan bir *hakkın* bulunması gerekir. Bu hakkın Anayasa'da doğrudan veya dolaylı olarak tanımlanan ve güvence altına alınan bir hakla ilişkin olması zorunlu değildir. Bu bakımdan kanunla kişilere tanınan hak ve ayrıcalıklar da -mahkemelerde ileri sürülebilmesi koşuluyla- Anayasa'nın 36. maddesi bağlamında hak kavramına dâhildir. İkinci olarak bu hakla ilgili olarak ilgili kişinin menfaatini etkileyen bir uyumsuzluk mevcut olmalıdır. Öte yandan bu uyumsuzluk ihtilaf konusu hakkın tespiti ve bu haktan yararlanılması bakımından belirleyici bir nitelik arz etmelidir (*Mehmet Güçlü ve Ramazan Erdem* [2. B.], B.No:2015/7942, 28/5/2019, § 28).

22. Başvuru konusu olayda, 696 sayılı KHK ile 375 sayılı KHK'ya eklenen geçici 23. madde uyarınca alt işveren bünyesinde çalışan işçilere sürekli işçi kadrosuna geçiş hakkı tanınmıştır. Başvurucunun da bir alt işverende işçi statüsünde çalıştığı, anılan KHK'daki şartları sağlaması durumunda sürekli işçi kadrosuna geçiş hakkının olduğu açıktır. Sürekli işçi kadrosuna geçişin özlük hakları ve statüsü bağlamında başvurucunun çalışma koşullarında değişiklik yapacağı ve bu haktan yararlanmasında hukuki menfaatinin olduğu söylenebilir. Bu durumda mevzuatla tanınan maddi bir hakkın mevcut olduğunun kabulü gerekir. Ayrıca yargı makamlarının kararlarının ve değerlendirmelerinin hakkın tespitine ve kullanım şartlarına ilişkin olduğu gözetildiğinde, başvuru konusunun medeni hak ve yükümlülük olarak kabul edilmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

23. Bu bağlamda başvurucunun dile getirdiği iddialar bir bütün olarak adil yargılanma hakkı kapsamında görülerek hakkaniyete uygun yargılanma hakkı kapsamında incelenmiştir.

2. Kabul Edilebilirlik Yönünden

a. Genel İlkeler

24. Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı maddi adaleti değil şekli adaleti temin etmeye yönelik güvenceler içermektedir. Bu bakımdan adil yargılanma hakkı davanın taraflardan biri lehine sonuçlanmasını garanti etmemektedir. Adil yargılanma hakkı temel olarak yargılama sürecinin ve usulünün hakkaniyete uygun olarak yürütülmesini teminat altına almaktadır (*M.B. [GK]*, B. No: 2018/37392, 23/7/2020, § 80).

25. Anayasa'nın 148. maddesinin dördüncü fıkrasında kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlara ilişkin şikâyetlerin bireysel başvuruda incelenemeyeceği belirtilmiştir. Bu kapsamda ilke olarak mahkemeler önünde dava konusu yapılmış maddi olay ve olguların kanıtlanması, delillerin değerlendirilmesi, hukuk kurallarının yorumlanması ve uygulanması ile uyumsuzluk konusunda varılan sonucun adil olup olmaması bireysel başvuru konusu olamaz. Ancak bireysel başvuru kapsamındaki hak ve özgürlüklere müdahale teşkil eden, bariz takdir hatası veya açık bir keyfilik içeren tespit ve sonuçlar bu kapsamda değildir (konuya ilişkin birçok karar arasından bkz. *Ahmet Sağlam* [2. B.], B. No: 2013/3351, 18/9/2013).

26. Temel hak ve özgürlüklere müdahalenin söz konusu olduğu durumlarda mahkemelerin takdir ve değerlendirmelerinin Anayasa'daki güvencelere etkisini nihai olarak değerlendirecek merci Anayasa Mahkemesidir. Bu itibarla Anayasa'da öngörülen güvenceler dikkate alınarak bireysel başvuru kapsamındaki temel hak ve özgürlüklerin ihlal edilip edilmediğine ilişkin herhangi bir inceleme kanun yolunda gözetilmesi gereken hususun

incelenmesi olarak nitelendirilemez (*Şahin Alpay* (2) [GK], B. No: 2018/3007, 15/3/2018, § 53).

27. Diğer taraftan Anayasa Mahkemesi, çok istisnai durumlarda temel hak ve özgürlüklerden biri ile doğrudan ilgili olmayan bir şikâyeti kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlara ilişkin yasak kapsamına girmeden inceleyebilir. Açık bir keyfilik nedeniyle yargılamanın hakkaniyetinin temelden sarsıldığı ve adil yargılama hakkı kapsamındaki usule ilişkin güvencelerin anlamsız hâle geldiği çok istisnai hâllerde aslında yargılamanın sonucuna ilişkin olan bu durumun bizzatı kendisi usule ilişkin bir güvenceye dönüşmüş olur. Dolayısıyla Anayasa Mahkemesinin mahkemelerin değerlendirmelerinin usule ilişkin güvenceleri anlamsız hâle getirip getirmediğini ve açık bir keyfilik nedeniyle yargılamanın hakkaniyetinin temelden sarsılıp sarsılmadığını incelemesi, yargılamanın sonucunu değerlendirdiği anlamına gelmez. Sonuç olarak Anayasa Mahkemesi, mahkemelerin delillerle ilgili değerlendirmelerine ancak açık bir keyfilik ve adil yargılama hakkı kapsamındaki usule ilişkin güvenceleri anlamsız hâle getiren bir uygulama varsa müdahale edebilecektir (*Ferhat Kara* [GK], B. No: 2018/15231, 4/6/2020, § 149; M.B. [GK], B. No: 2018/37392, 23/7/2020, § 83).

b. İlkelerin Olaya Uygulanması

28. Öncelikle ilgili KHK'da sürekli işçi kadrosuna geçiş talebine ilişkin başvuru süresi irdelenmeli ve yargı makamlarının bu hususa dair değerlendirmelerinin yargılamanın hakkaniyetini zedeleyip zedelediği tespit edilmelidir. Bu bağlamda ilgili düzenlemeye göre, sürekli işçi kadrosuna geçiş talep eden işçinin 4/12/2017 tarihi itibarıyla altı işverende çalışıyor olması ve düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on gün içinde başvuruda bulunması gerektiği anlaşılmaktadır. Anılan KHK'da; 4/12/2017 tarihinde sağlık sorunları nedenleriyle iş sözleşmeleri askıda olanlar ile anılan tarih itibarıyla askerde bulunanlar on günlük başvuru süresinin istisnası olarak düzenlenmiş, ancak bunun dışında herhangi bir istisnaya yer verilmemiştir. Ayrıca sürekli işçi kadrosuna geçiş talep eden ve mevzuatta öngörülen şartları taşıyan işçilerin yapılacak sınav sonucuna göre kadroya geçişlerinin tamamlanacağı düzenlenmiştir.

29. Başvurucunun iş akdinin feshinin Komisyon kararı ile özel güvenlik kartının ve özel güvenlik çalışma izninin iptal edilmesine dayandığı anlaşılmaktadır. Başvurucunun açtığı işçi alacaklarına ilişkin davada İş Mahkemesi sözleşmenin feshini iş hukuku kapsamında tartışarak feshin geçerli nedene dayandığını kabul etmiştir. Bununla birlikte idare mahkemesinin de özel güvenlik kartının ve özel güvenlik çalışma izninin iptal edilmesine yönelik idari işlemi hukuka uygun bulduğu görülmüştür (bkz. §§ 13,14). Dolayısıyla başvurunun maruz kaldığı ve haksız olduğunu iddia ettiği işlemlerin yargı makamları tarafından iş hukuku ve idare hukuku bağlamında değerlendirilerek kesin olmak üzere sonuçlandırıldığı sabittir. Başvurucu anılan kararların aksine ve bu kararları ortadan kaldıracak nitelikte bir yargı kararı veya yasal bir düzenlemenin mevcut olduğunu iddia etmemiştir.

30. Bununla birlikte başvurunun kovuşturmayaya yer olmadığına dair karara istinaden İdareden sürekli işçi kadrosuna alınma talebinde bulunduğu, talebin reddiyle bir statü kaybına uğramadığı, aksine şikâyetlerini mevcut durumdan farklı bir statüye geçme olasılığına dayandırdığı açıktır. Öte yandan ilgili mevzuatta belirlenen bir tarih aralığında başvuru yapanların mevzuatta aranan şartları sağlaması hâlinde sürekli işçi kadrosuna geçişe ilişkin sınava girme hakkı verildiği görülmüştür. Kamuya alımlarda belli şartlar ve başvuru

stüresi belirleme konusunda idarenin geniş takdir yetkisi olduğunu kabul etmek gerektiği, bu durumun kamu hizmetinin etkili şekilde yürütülmesinin bir parçası olduğu söylenebilir. Diğer yandan başvuru ceza soruşturmasının uzun süre sonuçlandırılmamasının başvuru süresinin geçirilmesi yönünden haklı bir mazeret olarak kabul edilmesi gerektiğini iddia etmektedir. Ancak kovuşturma yapılmasına yer olmadığına dair kararın başvurucuya yeni bir başvuru hakkı tanıyacağına ilişkin bir yasal düzenleme olduğu ise ortaya konulamamıştır.

31. Ayrıca başvurunun maruz kaldığı işlemlerin esasen iş mahkemesi ile idare mahkemesinin konusu kapsamında kalan bir uyumsuzluk olduğu, başvurunun işlemlerin haksız olduğuna ve hukuka uygun olmadığına dair hukuk mahkemelerince verilmiş bir kararın mevcut olmadığının altı çizilmelidir. Bu durumda somut olayın koşullarında sadece ceza soruşturmasının/kovuşturmasının makul sürede sonuçlandırılmamasının bir neticesi olarak idarece belirlenen sürenin canlandırılarak yeniden başvuru hakkı tanınmasının, her hâlde kamu hizmetinin gereği gibi ve etkin yürütülmesi yönündeki devletin pozitif yükümlülüğüyle de bağdaşacağı söylenemez. Somut olayda da yargı makamlarının soruşturmanın makul sürede sonuçlandırılmaması hususunu, feshin geçerli nedene dayandığına dair İş Mahkemesi kararı ile mevzuatı gözeterek başvurunun mevzuatta belirtilen tarihte fiilen çalışmadığını kabul ederken anılan pozitif yükümlülük bağlamında değerlendirme yaptıkları anlaşılmaktadır.

32. Bu bağlamda yargı makamları tarafından başvurunun iddiaları mevzuat ile birlikte somut olayın koşulları çerçevesinde değerlendirilerek dava konusu işlemlerde hukuka aykırılık bulunmadığının yeterli gerekçeyle ortaya konulduğu görülmüştür. Bununla birlikte başvurunun davaya katılımının sağlanarak usule ilişkin güvencelerden yararlandığı da gözetildiğinde yargısal değerlendirmelerin, hukuk kurallarının somut olaya uygulanmasından ibaret olduğu ve bariz takdir hatası veya açık bir keyfilik oluşturan bir unsur içermediği anlaşılmıştır.

33. Bu itibarla somut olayda başvurunun ileri sürdüğü iddiaların yargılama mercilerince delillerin değerlendirilmesine ve hukuk kurallarının yorumlanmasına ilişkin olduğu, mahkeme kararında bariz takdir hatası veya açık bir keyfilik oluşturan bir durumun da bulunmadığı dikkate alındığında ihlal iddiasının kanun yolu şikâyeti niteliğinde olduğu kabul edilmiştir.

34. Açıklanan gerekçelerle başvurunun *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

Engin YILDIRIM, Yusuf Şevki HAKYEMEZ, Yıldız SEFERİNOĞLU, Selahaddin MENTEŞ ve Kenan YAŞAR bu görüşe katılmamıştır.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Hakkaniyete uygun yargılama hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA Engin YILDIRIM, Yusuf Şevki HAKYEMEZ, Yıldız SEFERİNOĞLU, Selahaddin MENTEŞ ve Kenan YAŞAR'ın karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

B. Yargılama giderlerinin başvuru üzerinde bırakılmasına 2/7/2026 tarihinde karar verildi.

KARŞIOY GEREKÇESİ

1. Başvuru, sürekli işçi kadrosuna geçirilme talebinin reddi nedeniyle hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

2. Çoğunluk, başvurunun sürekli işçi kadrosuna geçirilme talebinin reddine ilişkin yargısal değerlendirmelerin hukuk kurallarının somut olaya uygulanmasından ibaret olduğu, kararlarda bariz takdir hatası veya açık keyfilik bulunmadığı ve başvurunun kanun yolu şikâyeti niteliğinde olduğu gerekçesiyle başvurunun açıkça dayanaktan yoksun olduğuna karar vermiştir. Aşağıda açıklanan nedenlerle çoğunluk görüşüne iştirak edilmemiştir.

3. Somut olayda başvuru, alt işveren bünyesinde kamu kurumunda özel güvenlik görevlisi olarak çalışmakta iken özel güvenlik kartı ve çalışma izni FETÖ/PDY ile irtibat veya iltisak bulunduğu gerekçesiyle iptal edilmiş, buna bağlı olarak iş sözleşmesi sona erdirilmiştir. Bu nedenle başvuru, 696 sayılı KHK ile getirilen sürekli işçi kadrosuna geçiş sürecinde 4/12/2017 tarihi itibarıyla fiilen çalışıyor olma şartını sağlayamamıştır.

4. Bununla birlikte başvuru hakkında yürütülen ceza soruşturması sonucunda delil yetersizliğinden kovuşturmaya yer olmadığına karar verilmiş; kararda Bank Asya hesabının maaş hesabı olduğu, örgütün talimatıyla para yatırıldığına dair yeterli şüphe bulunmadığı ve dosya kapsamında başvurunun terör örgütüyle irtibatı ya da iltisakını gösteren başka bir delil olmadığı belirtilmiştir. Bu karar sonrasında başvurunun özel güvenlik belgesi de kendisine iade edilmiştir.

5. Başvurunun iddiasının özü, 4/12/2017 tarihinde çalışmıyor olmasının kendi iradesinden veya kusurundan değil, idarenin güvenlik değerlendirmesine ve uzun süren ceza soruşturmasına bağlı olarak ortaya çıkan fiili ve hukuki engelden kaynaklandığıdır. Başvuru, güvenlik belgesi iptal edilmemiş ve ceza soruşturması makul sürede sonuçlandırılmış olsaydı sürekli işçi kadrosuna geçiş sınavına katılabileceğini ileri sürmüştür.

6. Bu iddia, sıradan bir kanun yolu şikâyeti olarak görülemez. Zira başvuru, yalnızca mevzuatın yanlış yorumlandığını değil; mevzuatta öngörülen şartı yerine getirememesinin bizzat idarenin daha sonra dayanağı zayıflayan işlemlerinden ve soruşturmanın uzun sürmesinden kaynaklandığını ileri sürmektedir. Bu yönüyle uyumsuzluk, hakkaniyete uygun yargılanma hakkı bakımından esaslı bir değerlendirme yapılmasını gerektirmektedir. Mevzuatın, başvurunun kişisel durumu ve uyumsuzluğun kendine özgü koşulları gözetilmeksizin istisnasız ve bireyselleştirilmemiş biçimde uygulanması; idarenin kendi işleminden ve sonradan ceza soruşturması bakımından delillendirilemediği anlaşılan güvenlik değerlendirmesinden doğan sonuçların orantısız biçimde başvurucuya yüklenmesine yol açmıştır. Bu nedenle somut olayda derece mahkemelerinin yaklaşımı, yalnızca mevzuat yorumu olarak görülemez; hakkaniyete uygun yargılanma hakkını zedeleyen bariz bir takdir hatası niteliği taşımaktadır.

7. Derece mahkemelerinin, 4/12/2017 tarihinde fiilen çalışıyor olma şartını şekli biçimde uygulamakla yetinmeyip, başvurunun bu şartı sağlayamamasına yol açan sürecin onun kusurundan kaynaklanıp kaynaklanmadığını, kovuşturmaya yer olmadığına dair kararın ve özel güvenlik belgesinin iadesinin bu değerlendirme bakımından ne ifade ettiğini tartışması gerekirdi.

8. Nitekim sürekli işçi kadrosuna geçişe ilişkin düzenlemelerde bulunmamasına rağmen içtihat yoluyla askerlik, doğum ve hamilelik gibi kişinin iradesi dışında ortaya çıkan durumlar bakımından bazı istisnaların kabul edildiği ve “çalışıyor olma” koşulunun katı biçimde uygulanmadığı dosya kapsamından anlaşılmaktadır. Somut olayda başvurusunun durumu, bu örneklerden daha zayıf değil, aksine daha güçlü bir haklılık içermektedir. Çünkü başvuru, 4/12/2017 tarihinde çalışıyor olma koşulunu tamamen kendi iradesi dışında, idari güvenlik değerlendirmesine bağlı olarak ve sonradan ceza soruşturması bakımından delillendirilemeyen bir şüphe nedeniyle sağlanamıştır.

9. Başvurusunun güvenlik kartının iptaline ilişkin davanın ve iş sözleşmesinin feshine ilişkin uyumsuzluğun daha önce sonuçlanmış olması, eldeki başvuruda ileri sürülen temel iddianın karşılandığı anlamına gelmez. Çünkü bu başvuruda tartışılan mesele, özel güvenlik kartının iptali ya da iş sözleşmesinin feshi değil; başvurusunun kendi kusuru dışında oluşan bir engel nedeniyle sürekli işçi kadrosuna geçiş sürecinden yararlandırılmamasının hakkaniyete uygun biçimde değerlendirilip değerlendirilmediğidir.

10. İş Mahkemesinin feshin geçerli nedene dayandığına ilişkin kabulü de başvurusunun kusurlu olduğunu göstermez. Özel güvenlik kartı bulunmadan başvurusunun çalıştırılmayacağı yönündeki hukuki engel, işveren bakımından feshi geçerli kılabilir. Ancak bu durum, başvurusunun daha sonra sürekli işçi kadrosuna geçiş imkânından tamamen mahrum bırakılmasının hakkaniyete uygun olduğu sonucunu zorunlu olarak doğurmaz.

11. Aynı şekilde, kovuşturmayla yer olmadığına dair kararın başvurucuya kendiliğinden yeni bir başvuru hakkı tanıyan açık bir düzenleme bulunmadığı gerekçesiyle etkisiz görülmesi de yeterli değildir. Yargı makamlarından beklenen, bu kararın başvurusunun iddiaları bakımından taşıdığı anlamı değerlendirmektir. Zira bu karar, başvurusunun çalışma izninin iptaline ve dolayısıyla 4/12/2017 tarihinde çalışmamasına neden olan şüphenin ceza soruşturması bakımından delillendirilemediğini göstermektedir.

12. Başvurusunun iddiası, doğrudan sürekli işçi kadrosuna geçirilmesi gerektiği şeklinde de anlaşılmamalıdır. Başvurusunun temel talebi, kendi kusuru dışında ve sonradan dayanaksız kaldığı ileri sürülen bir süreç nedeniyle katılamadığı kadroya geçiş süreci bakımından durumunun hakkaniyete uygun şekilde değerlendirilmesidir. Bu ayrım yapılmadan, yalnızca “4/12/2017 tarihinde çalışmıyordu” sonucuna dayanılması, başvurusunun esaslı iddialarını karşılamamaktadır.

13. Başvurusunun yalnızca hakkaniyete uygun yargılanma hakkı yönünden değil, çalışma hayatına etkileri bakımından özel hayata saygı hakkı ile bağlantılı olarak da ele alınması mümkündür. Zira başvurusunun özel güvenlik görevlisi olarak çalışma imkânını kaybetmesi, sonrasında sürekli işçi kadrosuna geçiş sürecinden yararlanamaması ve bu durumun mesleki hayatı ile ekonomik geleceği üzerindeki etkileri, kişinin sosyal kimliği ve mesleki itibarıyla doğrudan bağlantılıdır. Bu nedenle yargı makamlarının başvurusunun çalışma hayatı üzerinde doğan sonuçları da gözeterek daha özenli ve bireyselleştirilmiş bir değerlendirme yapması gerekirdi.

14. Mahkeme kararında, başvurusunun ceza soruşturmasının uzun sürmesinden kaynaklanan mağduriyet iddiası, özel güvenlik belgesinin iade edilmiş olması ve kovuşturmayla yer olmadığına dair kararda yer verilen tespitler birlikte ve yeterli derinlikte değerlendirilmemiştir. Bu nedenle başvurusunun dava sonucunu etkileyebilecek nitelikteki iddialarının karşılandığı söylenemez.

15. Anayasa Mahkemesinin görevi, başvurunun sürekli işçi kadrosuna geçirilip geçirilmeyeceğine karar vermek değildir. Bu husus derece mahkemelerinin ve ilgili idarenin takdir alanındadır. Ancak derece mahkemelerinin, başvurunun uyumsuzluğun sonucunu etkileyebilecek nitelikteki temel iddialarını karşılayıp karşılamadığı Anayasa'nın 36. maddesi kapsamında denetlenmelidir. Ayrıca bu denetim yapılırken, başvurunun çalışma hayatı üzerinde doğan ağır sonuçların özel hayata saygı hakkıyla bağlantısı da göz ardı edilmemelidir.

16. Somut olayda yargı makamları, başvurunun 4/12/2017 tarihinde çalışmıyor olmasının sebebini, bu durumun kendi kusurundan kaynaklanıp kaynaklanmadığını ve sonradan verilen kovuşturmaya yer olmadığı kararı ile özel güvenlik belgesinin iadesinin kadroya geçiş talebi yönünden ne anlama geldiğini yeterince tartışmamıştır. Bu eksiklik, yargılamanın hakkaniyetini zedeleyecek niteliktedir. Derece mahkemelerinin bu şekilde mevzuatı somut olayın özelliklerini dışlayan katı ve bireyselleştirilmemiş bir yorumla uygulaması, başvuru yönünden bariz takdir hatasına yol açmıştır.

17. Açıklanan nedenlerle, başvurunun çalışma hayatı ve mesleki geleceği üzerinde doğan sonuçlar dikkate alındığında somut olayın özel hayata saygı hakkı kapsamında da değerlendirilmesi; bu çerçevede başvurunun kabul edilebilir bulunarak Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerektiği kanaatinde olduğumuzdan, başvurunun açıkça dayanaktan yoksun olduğu yönündeki çoğunluk kararına iştirak edilmemiştir.

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTES

Üye
Kenan YAŞAR

KARŞIOY GEREKÇESİ

1. Sürekli işçi kadrosuna geçirilme talebinin reddi nedeniyle hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasıyla yapılan bireysel başvuruda Mahkememiz çoğunluğunun ulaştığı açıkça dayanaktan yoksunluk nedeniyle kabul edilemezlik sonucuna katılmamaktadır.

2. Diyarbakır Valiliği Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünde güvenlik görevlisi olarak çalışırken başvurusunun özel güvenlik kartı ile özel güvenlik çalışma izni Diyarbakır Valiliği İl Özel Güvenlik Komisyonu (Komisyon) tarafından 16/12/2016 tarihinde Fetullahçı Terör Örgütü/Paralel Devlet Yapılanmasına (FETÖ/PDY) mensubiyeti, iltisak veya irtibatının tespit edildiği gerekçesiyle iptal edilmiş ve akabinde başvurusunun iş sözleşmesi 24/12/2016 tarihinde çalıştığı şirket tarafından Komisyonun anılan karara dayanılarak feshedilmiştir.

3. Başvurucu hakkında terör örgütüne üye olma suçundan ceza soruşturması başlatılmış olup Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından bu soruşturma 15/4/2019 tarihinde delil yetersizliği nedeniyle kovuşturma yapılmasına yer olmadığına dair karar ile sonuçlandırılmıştır. Akabinde ise özel güvenlik belgesi başvurusuya 17/2/2020 tarihinde iade edilmiştir.

4. Bu arada başvuru taşıyan firmada çalışanların kamuda sürekli işçi kadrosuna geçirilmesi konusunu düzenleyen 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen geçici 23. maddedeki 04/12/2017 tarihi itibarıyla çalıştırılmakta olanlardan belirtilen şartları taşıyan ve yapılacak sınav sonucunda başarılı olanların sürekli işçi kadrosuna geçirilmesi hükmü gereğince sürekli işçi kadrosuna geçirilmek için idareye başvurmuş olup bu talep kanundaki şartları taşımadığı gerekçesiyle reddedilmiştir.

5. Başvurucunun buna ilişkin iptal talebi de Diyarbakır 2. İdare Mahkemesince reddedilmiştir. Başvurucu Anayasa Mahkemesine yaptığı bireysel başvuruda hakkındaki ceza soruşturmasında kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildiğini ancak soruşturmanın üç yıldan fazla sürmesi nedeniyle sürekli işçi kadrosuna geçiş sınavına iştirak edemediğini, soruşturma açılması ve soruşturmanın makul sürede sonuçlandırılmamasında kendisinin bir sorumluluğunun bulunmadığını belirterek adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

6. Mahkememiz çoğunluğu ise somut olayda başvurusunun ileri sürdüğü iddiaların yargılama mercilerince delillerin değerlendirilmesine ve hukuk kurallarının yorumlanmasına ilişkin olduğunu, mahkeme kararında bariz takdir hatası veya açık bir keyfilik oluşturan bir durumun da bulunmadığı dikkate alındığında ihlal iddiasının kanun yolu şikâyeti niteliğinde olduğunu belirtmiştir (§ 33).

7. Kanaatimizce eldeki başvuruda başvurusunun hakkaniyete uygun yargılanma hakkı ihlal edilmiştir. İhlale ilişkin gerekçeyi şu şekilde açıklamak gerekir:

8. Diyarbakır Valiliği Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünde güvenlik görevlisi olarak çalışırken ülkemizde 15 Temmuz 2016 yılında yaşanan FETÖ'cü darbe teşebbüsü akabinde alınan tedbirler bağlamında başvurusunun özel güvenlik kartı ile özel güvenlik çalışma izni terör örgütü ile iltisak veya irtibat tespit edildiği gerekçesiyle iptal

edilmiş ve akabinde iş sözleşmesi çalıştığı şirket tarafından Komisyonun anılan kararına dayanılarak 24/12/2016 tarihinde feshedilmiştir.

9. Bununla birlikte yürütülen ceza soruşturması kovuşturmayaya yer olmadığı kararıyla sonuçlanmıştır. Daha sonra da başvurunun özel güvenlik belgesi başvurusuya 17/2/2020 tarihinde iade edilmiştir.

10. Bu arada kamudaki taşeron işçilerin sürekli kadroya geçirilmesi süreci gerçekleşmiştir. Ancak başvurunun bu konudaki ilgili kural olan *“04/12/2017 tarihi itibarıyla çalıştırılmakta olanlardan belirtilen şartları taşıyan ve yapılacak sınav sonucunda başarılı olanların sürekli işçi kadrosuna geçirilmek”* şartını sağlamadığı için sonradan bu konuya ilişkin yaptığı talep reddedilmiştir.

11. Oysa buradaki temel mesele şudur: Başvurucu 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen geçici 23. maddedeki *“04/12/2017 tarihi itibarıyla çalıştırılmakta olanlar”* şeklindeki şartı elinde olmayan sebeplerle sağlayamamakta olup, bu şartı sağlayamamasının temel nedeni başvurunun idare tarafından özel güvenlik kartı ile özel güvenlik çalışma izninin FETÖ/PDY mensubiyeti, iltisak veya irtibatının tespit edildiği gerekçesiyle iptal edilmiş ve akabinde başvurunun iş sözleşmesinin çalıştığı şirket tarafından Komisyonun anılan kararına dayanılarak 24/12/2016 tarihinde feshedilmiş olmasıdır.

12. Bununla birlikte daha sonra gerçekleştirilen yargısal süreçler sonucunda ise başvuru hakkında yürütülen ceza soruşturması kovuşturma yapılmasına yer olmadığına dair karar ile sonuçlandırılmış ve akabinde idare tarafından başvurusuya özel güvenlik kartı da iade edilmiştir.

13. Kartın iade edilmesi yeni yapılan herhangi bir yasal düzenlemeye bağlı olarak değil, kartın iptaline ilişkin koşulların hakikatte oluşmadığı tespitine bağlı olarak gerçekleştirilmiştir. Bu durumda kartın iade edilmesi, kamu otoritelerince, başvurunun kartının iptal edilmesinin hukuka aykırı olduğunun *tanınması* anlamına gelmektedir. Başvurunun medeni haklarına yönelik olarak gerçekleştirilen ihlalin tanınması yeterli olmayıp ayrıca bu hukuka aykırı kamu gücü işlemine bağlanan tüm sonuçların ortadan kaldırılması ve giderilmesi de gerekmektedir.

14. Bu bağlamda özel güvenlik kartı ile özel güvenlik çalışma izni hukuka aykırı olarak iptal edilmemiş olsaydı başvuru hangi haklardan yararlanabilecek idiyse söz konusu hakların kendisine sağlanması bir zorunluluktur. Bu durum, hukuka aykırı işlemin etkisini sürdürdüğü dönemde tanınan ve başvurunun anılan hukuka aykırı işlem sebebiyle yararlanmadığı *sürekli işçi kadrosuna geçmek için başvuruda bulunma hakkını* da kapsamaktadır. Başvurunun açmış olduğu dava tam da hukuka aykırılığı idarece kabul edilmiş söz konusu işlemin sonuçlarının giderilmesine yönelik olduğu hâlde derece mahkemeleri kartın iade edilmesinin ihlalin tanınması mahiyetinde olduğu gerçeğini dikkate almada başarısız olmuşlardır.

15. Yaşanan süreçte başvurunun sürekli işçi kadrosuna geçirilmesine engel olan durum tamamen kamu otoriteleri olarak idare ve savcılığın bu kişi hakkındaki tasarruflarından kaynaklanmakta olup bu süreçte başvurusuya yükletilebilecek bir sorumluluk bulunmamaktadır. Dolayısıyla başvurunun sürekli işçi kadrosuna geçirilmesine ilişkin öngörülen şartları Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen geçici 23. maddede

belirtilen tarihte taşınmamış olması tamamen kendi elinde olmayan ve kamu otoritelerinin tasarruflarından kaynaklı biçimde gerçekleşmiş durumdadır. Nitekim kamunun bu tasarrufunun da hukuka aykırı olduğu yürütülen ceza soruşturması sonucunda ortaya çıkmış durumdadır.

16. Hal böyle olunca derece mahkemelerinin, Kanun Hükmünde Kararnameyle ve bir defalığına tanınan taşeron işçilerin kamuda sürekli işçi kadrosuna geçirilme şeklindeki bir haktan başvurusunun hukuka aykırılığı kamu otoritelerince kabul edilmiş olan bir işlemi sebebiyle yararlanamadığı olgusunu hesaba katmamış olmaları yargılamanın hakkaniyetini etkilemiştir. Başvurucunun 4/12/2017 tarihinde çalışmıyor durumda olmasının tek sebebi kamu otoritelerinin hukuka aykırı tasarruflarıdır. Bu olgu bireysel başvuruya konu davada kilit bir konumdur. Bu olgu hesaba katılarak değerlendirme yapılması yargılamanın hakkaniyeti bakımından elzemdir. Başvurucunun sürekli işçi kadrosuna başvurma hakkından mahrum kalmasının sebebinin hukuka aykırılığı idarenin kendisince de kabul edilmiş *kart iptali işlemi* olduğu olgusunun derece mahkemelerince gözardı edilmesi başvurusunun dava açmasını ve yargılama yapılmasını anlamsız hâle getirmiş ve bir bütün olarak yargılamanın hakkaniyetini zedelemiştir.

17. Bu yönü ile Mahkememiz çoğunluğunun açıkça dayanaktan yoksunluk gerekçesiyle başvurunun kabul edilemez bulunması gerektiği sonucuna ulaşırken ortaya koyduğu somut olayla ilgili derece mahkemelerince gerçekleştirilen yargılamada bariz takdir hatası bulunmadığı şeklindeki gerekçeye de katılmak mümkün değildir.

18. Anayasa Mahkemesinin somut olay bağlamında başvuru ile ilgili olarak kamu otoritelerinden kaynaklanan sebeplerle uğradığı mağduriyetleri dikkate almayan derece mahkemelerinin yargılamalarında bir sorun görmemesi adil yargılanma hakkı ile ilgili temel güvenceyi tamamen anlamsız hale sokmaktadır.

19. Sonuç olarak yukarıda sıralanan gerekçelerle başvurusunun Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerektiği gerekçesiyle Mahkememiz çoğunluğunun aksi yöndeki kararına katılmamaktayım.

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ